

הלכות בפורים פרק ב

א. מצות עשה להביא בפורים למקדש; ואין הפורים נוהגין אלא בפני הבית ובארץ ישראל בלבד, שנאמר "ראשית, פורי אדמתך, תביא, בית ה' אלהיך" (שמות כג, יט; שמות לד, כו). ומביאין בפורים מדבריהם מערי סיחון ועוג ומסוריה, שהקונה בסוריה בקונה בירושלים.

ב. אבל עמון ומואב, ומצרים ובבל אף על פי שהן חיבין בתרומה ומעשרות מדבריהם, אין מביאין מהן בפורים; ואם הביא בפורים מחוצה לארץ, אינן בפורים.

ג. אין מביאין בפורים אלא משבעת המינין האמורים בשבח הארץ, והם החטים והשעורים והענבים והתאנים והרמונים והזיתים והתמרים; ואם הביא חוץ משבעת המינין, לא נתקדשו.

ד. אין מביאין לא מתמרים שבהרים, ולא מפרות שבעמקים, ולא מזיתי שמן שאינן מן המבחר; אלא מתמרים שבעמקים ומפרות שבהרים, לפי שהן מן המבחר. ואם הביא שלא מן המבחר כגון תמרים שבהרים, ותאנים סוכות ומרקבות, וענבים מאפקות ומעשנות לא נתקדשו.

ה. אין מביאין בפורים משקין חוץ מזיתים וענבים בלבד, שנאמר "פרי האדמה" (דברים כו, ב; דברים כו, י); ואם הביא משקה, אין מקבלין ממנו. הקרובים לירושלים, מביאין תאנים וענבים לחים; והרחוקין, מביאין אותן גרגרות וצמוקין.

ו. אין מביאין בפורים קדם עצרת, שנאמר "וחג הקציר בפורי מעשיך" (שמות כג, טז). ואם הביא, אין מקבלין ממנו; אלא יניחם שם עד שתבוא עצרת, ויקרא עליהן. וכן אין מביאין בפורים אחר חנפה שהפורים שפברו אחר חנפה, הרי הן חשובין משנה הבאה; ויניח אותן עד אחר העצרת.

ז. אין מביאין בפורים לא מן החדש על הישן, ולא מן הישן על החדש. פיצד לא יביא מפרות שחנטו קדם חמשה עשר בשבט, על פרות שחנטו אחר חמשה עשר בו.

ח. אחד הנוטע ואחד העולה מאליו, שנאמר "בפרי כל-אשר בארצם" (במדבר יח, ג). ופרות שלשתפין חיבים בבפורים, שנאמר "כל-אשר בארצם". הגדל בעציץ, אף על פי שהוא נקוב, והגדל בספינה אינו מביא ממנו כל עיקר, שנאמר "בארצם"; אבל מביא מן הגדל בגג ובחרבה.

ט. הנוטע אילן בתוך שדהו, והבריכו לתוך שדה חברו או לרשות הרבים, או שהיה נטוע בשדה חברו או ברשות הרבים, והבריכו בתוך שדהו, או שהיה עיקרו בתוך שדהו והבריו קצתו בתוך שדהו, ודרך הרבים או דרך היחיד מפסקת באמצע בין העיקר והצד המכרך אינו מביא בפורים לא ממה שהוציא ברשות זו, ולא מן הצד שברשות האחרת: שנאמר "בפרי אדמתך" (שמות כג, יט; שמות לד, כו), עד שיהיו כל הגדולין מאדמתך.

י. נתן לו חברו רשות להבריו בתוך שלו, אפלו לשעה הרי זה מביא. ואם היה האילן סמוך למצר חברו, או נוטה לשדה

חֲבֵרוֹ אֶף עַל פִּי שְׁחִיב לְהַרְחִיק, הֲרִי זֶה מֵבִיא מִמֶּנּוּ וְקוֹרֵא:
שֶׁעַל מִנַּת כֶּן, הִנְחִיל יְהוֹשֻׁעַ אֶת הָאָרֶץ.

יא. הָאֲרִיסִין, וְהַחוֹכְרִין, וּבַעֲלֵי זֵרוֹעַ שְׁאוּנְסִין אֶת הַבְּעָלִים
וְלוֹקְחִין אֲרֻצֹּתָם מֵהֶן בְּפָחוֹת, וְהַגְזִלְנִין אֵינָן מֵבִיאִין בְּכוּרִים,
וְאָפְלוּ נִתְיָאֲשׁוּ הַבְּעָלִים: שְׁנֵאמָר "בְּכוּרֵי אֲדָמָתְךָ" (שְׁמוֹת כג, יט;
שְׁמוֹת לד, כו).

יב. הַקּוֹנֶה אֵילָן אֶחָד בְּתוֹךְ שָׁדָה חֲבֵרוֹ אֵינוֹ מֵבִיא, לְפִי שְׁאִין
לוֹ קֶרֶקַע. וְהַקּוֹנֶה שְׁלוֹשׁ אֵילָנוֹת, יֵשׁ לוֹ קֶרֶקַע; וְאֶף עַל פִּי
שְׁאִין לוֹ אֵלָא הָאֵילָנוֹת בְּלִבָּד, הֲרִי הוּא כְּמִי שֶׁקֹּנֶה קֶרֶקַע. קֹנֶה
אֵילָן אֶחָד וְקֶרֶקַעוֹ, הֲרִי זֶה מֵבִיא.

יג. הַלוֹקֵחַ פְּרוֹת תְּלוּשִׁין, וְלִקַּח הַקֶּרֶקַע הֲרִי זֶה מֵבִיא בְּכוּרִים,
שֶׁהֲרִי יֵשׁ לוֹ קֶרֶקַע וּפְרוֹתֶיהָ. מָכַר לוֹ פְּרוֹת חוּץ מִן הַקֶּרֶקַע,
אָפְלוּ מִחֲבָרִים מוֹכֵר אֵינוֹ מֵבִיא, שֶׁהֲרִי אֵין לוֹ פְּרוֹת; וְלוֹקֵחַ
אֵינוֹ מֵבִיא, שֶׁהֲרִי אֵין לוֹ קֶרֶקַע. חֲזַר הַמוֹכֵר וְלִקַּח הַפְּרוֹת מִן
הַלוֹקֵחַ הֲרִי זֶה מֵבִיא, שֶׁהֲרִי יֵשׁ לוֹ קֶרֶקַע וּפְרוֹתֶיהָ.

יד. הַמוֹכֵר שָׁדָהוּ לַגּוֹי, וְחֲזַר וְלִקְחָהּ מִמֶּנּוּ הֲרִי זֶה מֵבִיא מִמֶּנָּה
בְּכוּרִים מִן הַתּוֹרָה: שְׁאִינָה נִפְקַעַת מִן הַמִּצְוֹת בְּקִנְיֵן הַגּוֹי,
כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ. אֲשֶׁרָה שֶׁבִטְלָה אֵין מֵבִיאִין מִמֶּנָּה בְּכוּרִים,
שֶׁהַבְּכוּרִים כְּקֹדֶשִׁי מִקְדָּשׁ הֵן.

טו. הַבְּכוּרִים אֵין לָהֶם שְׁעוֹר מִן הַתּוֹרָה, אֲבָל מִדְּבָרֵיהֶם צָרִיךְ
לְהַפְרִישׁ אֶחָד מִשְׁשִׁים; וְהַרוּצָה לַעֲשׂוֹת כָּל שָׁדָהוּ בְּכוּרִים,
עוֹשָׂה. הַפְּרִישׁ בְּכוּרֵיו, וְחֲזַר וְהוֹסִיף עָלֵיהֶן, אוֹ עֲטָרָן הֲרִי
הַתּוֹסַפֶּת כַּבְּכוּרִים.

טז. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשֶׁהֵבִיא מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל; אֲבָל אִם
הֵבִיא מֵעֵבֶר הַיַּרְדֵּן, אוֹ מִסּוּרֶיהָ אֵין תּוֹסַפֶּת הַבְּכוּרִים כַּבְּכוּרִים.
וְאֶף עַל פִּי שְׁאִינָה כַּבְּכוּרִים, אִינָה נֹאכְלָת אֵלָא בְּטַהֲרָה. וְאֵין
מַעֲטָרִין אֶת הַבְּכוּרִים בְּכָל מָקוֹם, אֵלָא מִשְׁבַּעַת הַמִּינִים.

יז. פִּיצֵד מִפְּרִישֵׁין הַבְּכוּרִים: יוֹרֵד אָדָם לְתוֹךְ שָׁדָהוּ וְרוֹאֶה
תֵּאֲנָה שֶׁבִכְרָה, אֲשֶׁכּוֹל שֶׁבֶכֶר, רִמּוֹן שֶׁבֶכֶר קוֹשֶׁרֶן בְּגָמִי, וְאוֹמֵר
הֲרִי אֵלוֹ בְּכוּרִים; וְהֵן נַעֲשִׂים בְּכוּרִים בְּמַחֲבֵר, מִשְׁקָרָא לָהֶם
שֵׁם, וְאֶף עַל פִּי שֶׁעֲדִין לֹא בָשְׁלוּ כָּל צֶרֶפֶן. וּמִשְׁיַגְמְרוּ וַיִּתְּלֵשׁ
אוֹתָן מִן הַקֶּרֶקַע, אֵינוֹ צָרִיךְ לַחֲזוֹר וְלִקְרוֹת לָהֶם שֵׁם.

יח. לֹא הַפְּרִישָׁן בְּמַחֲבֵר, וְלֹא קָרָא לָהֶם שֵׁם, וְתִלֵּשׁ אֶת הַפְּרוֹת
הֲרִי זֶה מִפְּרִישׁ אַחֵר שֶׁנִּתְלָשׁוּ. וְאִם נִטְמְאוּ הַפְּרוֹת כֻּלָּן, אֵינוֹ
מִפְּרִישׁ בְּכוּרִים בְּטַמְאָה; אֵלָא מִפְּרִישׁ מִן הַטָּהוֹר עַל הַטָּמֵא,
לְכַתְּחֻלָּה. וְאִם אֵין לוֹ פְּרוֹת אַחֲרוֹת לְהַפְרִישׁ מֵהֶן יֵרָאֶה לִי
שֶׁאֵינוֹ מִפְּרִישׁ בְּטַמְאָה, שְׁאִין מִפְּרִישֵׁין לֹאֲבֹד. וְכֵן יֵרָאֶה לִי
שֶׁהַבְּכוּרִים שֶׁנִּטְמְאוּ אֵינוֹ מְסִיק בְּהֵן הַתְּנוּרָה כְּתֵרוֹמָה טַמְאָה,
מִפְּנֵי שֶׁהֵן כְּקֹדֶשִׁי מִקְדָּשׁ.

יט. הַמִּפְרִישׁ בְּכוּרֵיו, וְנִמְקוּ אוֹ נִבְזְזוּ אוֹ אֲבָדוּ אוֹ שֶׁנִּגְנְבוּ אוֹ
שֶׁנִּטְמְאוּ חִיב לְהַפְרִישׁ אַחֲרֵים תַּחְתִּיתֵיהֶם: שְׁנֵאמָר "תְּבִיא, בֵּית
ה' אֶלֶהֶיךָ" (שְׁמוֹת כג, יט; שְׁמוֹת לד, כו) מִלְּמַד שֶׁהוּא חִיב בְּאַחֲרֵיוֹתָן,
עַד שֶׁיָּבִיאֵם לְהַר הַבֵּית.

כ. הַמִּפְרִישׁ בְּכוּרֵיו לְהַעֲלוֹתָן בְּיָדוֹ לִירוּשָׁלַיִם, לֹא יִשְׁלַחֵם בְּיַד
שְׁלִיחַ; וְאִם לְקַטֵּן מִכַּתְּחֻלָּה עַל מִנַּת לְשַׁלְּחֵם בְּיַד שְׁלִיחַ, הֲרִי
זֶה מִתֵּר לְשַׁלְּחֵם.